

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Under Navn af Søfartskommissionen af 1947 nedsatte Ministeriet for Handel, Industri og Søfart den 25. Januar 1947 en Kommission, bestaaende af Repræsentanter for Ministeriet, Redere og de Søfarende Organisationer m. fl. med bl. a. den Opgave at overveje og fremkomme med Forslag om en rationel Tilrettelæggelse af Sømandsuddannelsen.

Ifølge de ved Nedsættelsen givne Retningslinier for Arbejdet skulde Kommissionen tage Hensyn til den stedfundne Udvikling af saavel dansk og nordisk som international Skibsfart, hvorhos den skulde tage i Betragtning de paa den internationale Søfartskonference i Seattle i 1946 opnaaede Resultater.

Ud fra Ønsket om paa det tidligst mulige Tidspunkt at søge tilrettelagt en Uddannelse for menigt Skibsmandskab, har Kommissionen i første Række beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, og Resultatet af Kommissionens Overvejelser foreligger i en under 16. April 1948 afgivet 1. Betænkning vedrørende Uddannelse af Dæksmandskabet, hvori der gives Udtryk for, at det maa anses for paakrævet, at der etableres en fast og rationel Uddannelse af menige Sømænd, fastlagt paa en saadan Maade, at der kan finde en Udvalgelse af de unge Mennesker Sted, og tilrettelagt saaledes, at der saavidt gørligt gives samme faglige og kulturelle Uddannelsesmuligheder for vordende Sømænd som for Lærlinge i Land.

Kommissionen har som Begrundelse for sit Standpunkt fremhævet, at Uddannelsen i tidligere Tid foregik i Sejlskibene, hvor Arbejdet var meget alsidigt sømandsmæssigt, og hvor der tilbragtes lang Tid i Søn paa lange Rejser, hvorunder der var god Tid til de unges Oplæring, og med den af Hensyn til Skibenes Manøvrering m. m. relativt store Besætning var det muligt at lade de unge deltage i Arbejdet som egentlige Lærlinge. I Nutidens Skibe med mange Anløb af Havne, stor Fart og forceret Tempo er Forholdet ændret i meget ugunstig Retning, hvad angaar Mulighederne for de unges Oplæring. Det maa derfor erkendes, at moderne Skibsfart byder ringere Uddannelses- og Udviklingsmuligheder — herunder ogsaa i karaktermæssig og moralsk Henseende — end forhen, saaledes at den

Foringelse af danske Sømænds faglige Duelighed, som vel i en vis Henseende maa siges at have fundet Sted, har sin Aarsag i Skibsfartens ændrede Vilkaar og derved ikke er nationalt bestemt.

Endvidere bør det efter Kommissionens Formening sikres, at de disciplinære Forhold og Uddannelsen i Handelsflaaden udvikles paa en saadan Maade, at de er fuldt tilfredsstillende og betryggende for Skibsfartens Fremtid. Hensynet hertil i Forbindelse med Hensynet til de Foranstaltninger, der i Udlandet foretages for at udanne og højne Sømændsstanden, tillader ikke, at Uddannelse af danske Sømænd overlades til Tilfældighederne, men gør det bydende nødvendigt, at der aabnes Mulighed for en planmæssig og rationel Uddannelse i Forbindelse med en Sortering af Tilgangen, saaledes at uheldige og uegnede Elementer, der er en Fare for Skibsfartens rolige og heldige Udvikling, kan holdes borte fra Erhvervet. Naar henses til Erhvervets Karakter, der medfører, at den unge Sømænd ofte udsættes for svære moralske Belastninger uden at have det naturlige Rygstød i Hjemmets Indflydelse eller uden at have Adgang til Paavirkning fra Landets kulturelle Institutioner, er det klart, at der maa tillægges en Udvalgelse og en karakterdannende Uddannelse den allerstørste Vægt.

Kommissionen finder det ogsaa naturligt at pege paa, at Sømandshaandværket ene af alle danske Fag er uden faste Rammer for Uddannelsen og savner en til tekniske Skoler og Handelsskoler svarende supplerende Uddannelsesform, ligesom Sømændsstanden som Følge af Erhvervets særegne Karakter har været afskaaret fra at faa Del i den Udvikling, der igennem de sidste Menneskealdrer har medført en betydelig kulturel Højnelse af hele den øvrige Del af den danske Arbejderklasse.

Idet Ministeriet kan tiltræde Kommissionens ovenfor anførte Synspunkter, og idet Ministeriet med Kommissionens Flertal er enig i, at Uddannelsen bør være obligatorisk, har man udarbejdet nærværende Lovforslag til hvis enkelte Bestemmelser man skal knytte følgende Bemærkninger:

Til § 1.

Som det fremgaar af den af „Søfarts-